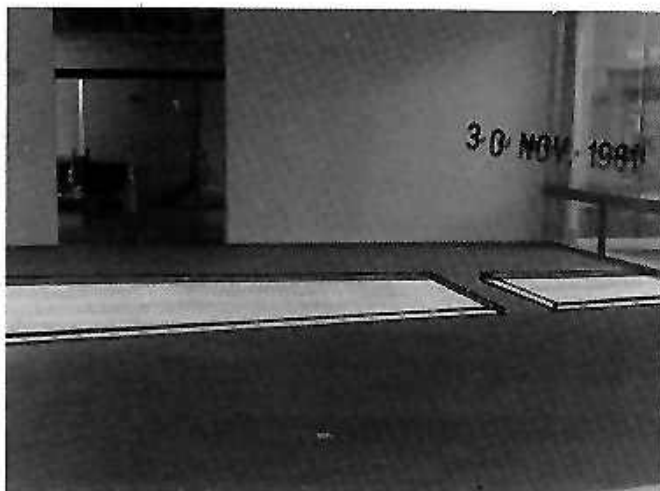

ALBERT GIRÓS / espai-
llum-material-temps /
del 20 de gener al 14
de febrer de 1982 /
Fundació Joan Miró -
Espai 10 - Barcelona.

Llum d'aire - finestral a la tardor -
(fotografia manipulada)

Rajos - Cons de llum -
(fotografia manipulada)

Solsticio de invierno:
Sol parado.

(Octavio Paz: Sólo a dos voces)

Vidrio mirada congelada.

(Octavio Paz: Entrada en materia)

La llum del sol penetra en un interior materialitzant-se amb terra negra fèrtil.

Sota l'asfalt o el formigó trobarem terra sempre.

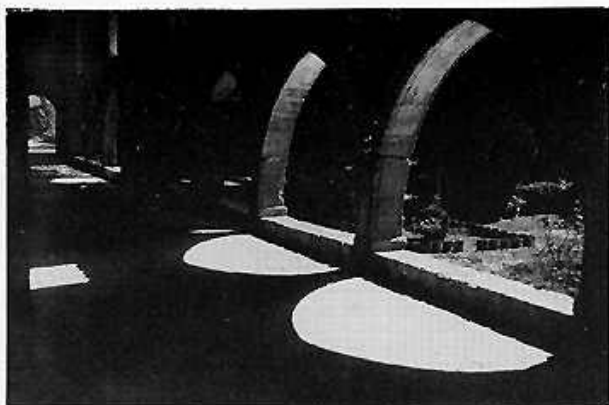
Les característiques arquitectòniques defineixen les formes de les "llums de terra". Del joc d'aquests elements arquitectònics i de la trajectòria del sol, sorgeixen gran quantitat de configuracions de llum en els interiors. Aquestes es repeteixen cíclicament durant el dia i alhora varien en el temps constituint cicles temporals (estiu, tardor, anuals, etc.)

L'evolució dels primers rajos de sol entrant des del pati, va fixar una forma triangular damunt del terra (primera hora de la tarda), que passant a la forma més típica rec tangular, es repeteix més tard sobre la paret a darrera hora de la tarda (Observació dins l'Espai 10 de la Fundació Miró a la tardor del 1981).

La terra és un estrat fonamental que permet la superposició d'altres estrats, realitzats amb pedra, vidre o sucre, convertint-se així la llum de terra en un volum estrati ficat dins l'espai. És possible materialitzar aquest volum amb un material únic si la llum i la seva relació amb el material és prou determinant (llum de finestra amb fusta)

La variació de la forma es produeix molt ràpidament de manera que immediatament després de la instal·lació d'una peça ja és possible veure una variació de la llum que respon al moment següent. Fixar la variació immediata amb un nou estrat de material -com ara el vidre- que permeti de veure l'estrat anterior completament.

La dialèctica de la llum (element de visió) i l'espai (vist i ocupat o ocupant) amb el temps (instants, seqüències, canvis) i el material que evidencia els moments temporals, ens endinsa en el complex procés natural i el seu coneixement. Aquest no és el coneixement de les coses, tant com el coneixement del procés natural d'aquestes.

Projecte primavera: Llum de pedres/Arcs

Projecte tardor: Ombra de pinassa/Mirador

En l'exterior per tota la vista, tot és llum, tot és aire; la llum de terra és la mateixa terra nostra: el planeta. Així allò que la llum fixa, són les ombres, tot mostrant els diferents aspectes de les mateixes coses.

Les llums artificials (focus) tenen una estructura definida (cons de llum) que alhora, porta, presenta, s'instal·la o dialoga amb l'espai i amb les seves presències.. És possible que una determinada estructura de llum artificial ens porti certes presències naturals -pedres o sorra- inclús que s'ompli ella mateixa d'aquests elements. Cada estructura corresponent a una llum està constituïda per una sèrie variable d'elements propis, que són les barnilles-rajos.

Aquestes estructures tenen entitat per si mateixes, com a conjunts d'elements bàsics instal·lables en llocs determinats d'un espai.

Les barnilles de ferro tenen una identitat de rajos de llum amb llum de dia o il·luminades per altres tipus de llum.

Els tubs de neon tenen estructura lineal assimilable a la dels rajos, però ho són per si mateixos.

La llum del foc en un interior ens dóna, en les seves penetracions i en la fixació d'ombres, formes molt interessants, a petita escala més atmosfèriques.

La llum nocturna de lluna ens dóna formes més subtils de delicada intensitat. Si la llum del sol representa el grau màxim de claredat, la llum de la lluna dialoga amb la fosquedat donant-nos els graus mínims de la presència subtil però definida, de si mateixa.

Albert Girós

ALBERT GIRÓS: Espai, llum, material, temps, com elements de treball

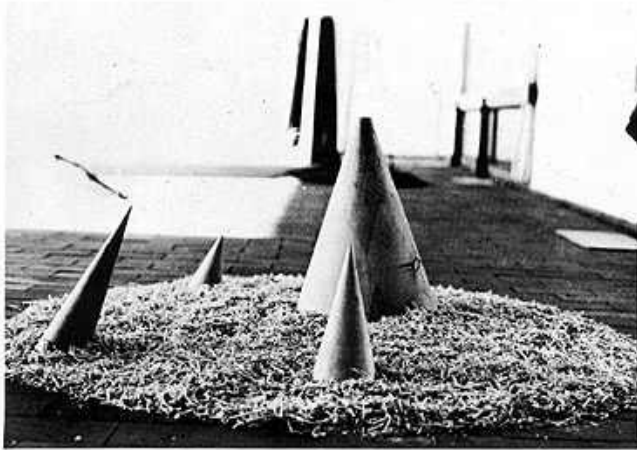
Sempre m'han atret molt aquells treballs artístics que presenten un estret lligam amb la naturalesa, amb els seus elements i amb els fenòmens que ella dia a dia ens mostra. Treballs que, o bé depenen de l'ús d'uns materials extrets directament de la naturalesa: terra, pedres, aigua, neu, aire, foc,... o bé, treballs per als quals els fenòmens que ella motiva són essencials: el vapor, la llum solar,... En primer lloc tindríem els treballs de modelatge del paisatge amb materials del propi paisatge de l'artista nord-americà Robert Smithson, i en el segon, els núvols de vapor provocats per Robert Morris, o bé els tubs de ciment foradats de Nancy Holt que indiquen cicles naturals: solsticis, constel·lacions, etc.

I una conjucció dels dos aspectes esmentats és el que presenta aquesta instal·lació d'Albert Girós: "Espai - llum - material - temps". Allò que ha impulsat el present treball, ha estat l'afany de representar, de patentitzar un fenomen de la naturalesa: la llum solar. En materialitzar aquesta llum natural que es filtra cap a l'interior de l'edifici a través de les finestres durant la tardor, amb un element també natural: la terra, tot fent un estrat, el que preten és fixar aquesta llum del sol, aturar-la en un moment determinat (temps) per tal de posar de manifest com tot l'entorn es mou segons unes lleis que són manifestació de la naturalesa. Evidentment aquesta peça de llum-terra ve configurada en la seva forma per les característiques arquitectòniques de l'edifici.

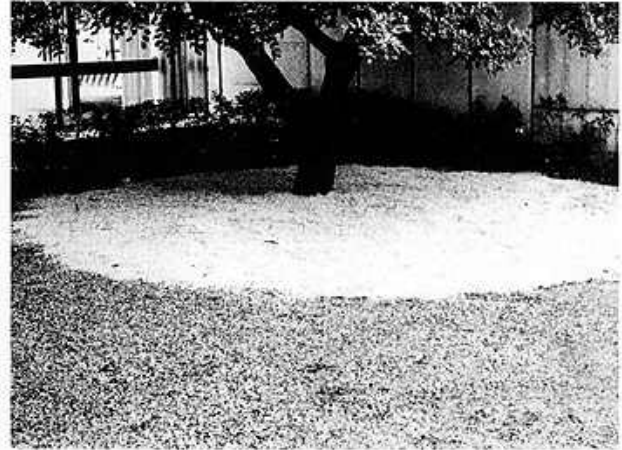
Tot seguit i en pocs instants, aquesta llum iniciarà un recorregut, un lent desplaçament que farà que l'espectador adverteixi els canvis diaris i fins i tot estacionals en les relacions entre terra i sol; variacions que evidentment seran molt notòries des del moment en què la instal·lació sigui emplaçada fins a l'instant de llevar-la, i que alteraran el seu caràcter, no tan sols pel que fa a la seva forma, sinó també pel que fa al seu color, que sempre estarà relacionat amb la intensitat de llum solar. Aquest desplaçament l'Albert Girós el suggereix mitjançant un nou estrat, ara de fragments de vidres, que en part se superposa al de terra, tot creant una superfície transparent, que alhora cobreix, i a la vegada permet d'entreveure aquell primer estrat essencial de terra.

Pels motius esmentats, i tal com afirmava Paul Klee, "l'espai també és una noció temporal", aquest treball pren unes dimensions espacials i alhora temporals: espai, materials i temps, com a elements imprescindibles. Espai i temps seran els determinants del moviment lumínic, tot posant de relleu la qualitat de la llum en la multiplicitat de les seves pròpies lleis. Lleis que tant es manifesten delimitant espais de llum, com espais d'ombra, i com a conseqüència d'això, un altre treball que per aquesta ocasió l'Albert Girós emprèn és la reconstrucció d'ombres. La forma ombrívola que queda definida sota un arbre, al pic de l'estiu quan el sol està en el seu moment més alt, ell la reconstruirà i per tant fixarà amb encenalls de fusta.

Atret, però, per l'interès que presenten tots aquells fenòmens en els quals s'estableixen tensions intenses, en oposar entitats fortament dissemblants, inicia un nou treball a l'entorn de la llum artificial, per tal de posar de relleu les fonamentals característiques diferencials que existeixen entre llum natural i llum artificial. Si la llum solar la materialitzava mitjançant un estrat de terra, la llum artificial pren per a ell una forma cònica, forma que es constitueix per l'aplegament de rajos-barnilles de ferro junt amb rajos de neon, per incidir, si cal encara més, en el concepte d'artificialitat. Al contrari del que succeeix amb la llum natural, l'artificial és manipulable en diverses formes, i la que l'Albert Girós ha pres com a referència per al seu treball és el con, que es desenvolupa en una sèrie d'estructures còniques truncades, definides per un nombre canviant de barnilles. I és per dur més enllà aquell joc de tensions que abans esmentàvem, que oposa a aquests cons metàl·lics, acumulacions de materials presos directament de la naturalesa: sorra, branques d'arbre, pinassa, fulles,... tot envaint-los subtilment. I de nou, hem de reprendre

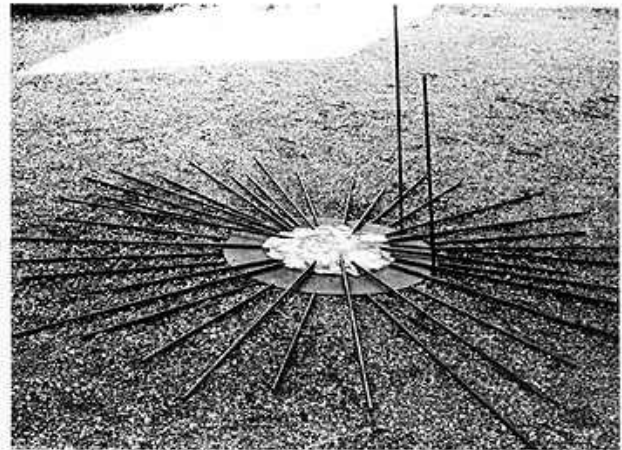
"Cons de fusta"
fusta i encenalls - 150 cm. Ø x 60 cm. alt.

"Ombra d'estiu"
encenalls de fusta

"Con de pedres"
estructura de ferro i pissarres

"Expansió"
Estructura de ferro, barnilles i vidres

aquells conceptes d'espai i temps, als quals abans ens referíem en parlar de la llum natural, perquè en un moment determinat i en un espai concret, deté la projecció de llum que emet un punt lluminós.

La dialèctica provocada per l'Albert Girós entre elements fortament oposats -naturals/artificials- i la tensió poètica que entre ells es suscita, defineixen aquesta instal·lació "Espai - llum - material - temps", que per damunt de tot és la conseqüència de la necessitat d'insistir, per no oblidar, en l'estret lligam existent entre l'home i les forces de la naturalesa i en les sensacions que pot experimentar en observar-les.

Glòria Picazo
(desembre de 1981)